

Warszawa, 18 lutego 2025 r.

Pan Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Pan Maciej Berek
Minister - Członek Rady Ministrów

Pan Paweł Graś
Szef Gabinetu Politycznego
Prezesa Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Do wiadomości:

Pan Czesław Siekierski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Pan Krzysztof Paszyk
Minister Rozwoju i Technologii
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Organizacja koordynująca apel:
Polska Federacja Producentów
Żywności Związek Pracodawców
Ul. Cybernetyki 19 B
02-677 Warszawa
mail: biuro@pfpz.pl

Pani Paulina Hennig-Kloska
Ministra Klimatu i Środowiska
Pani Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Dot.: **Apel 32 organizacji sektora rolno-spożywczego w sprawie koncepcji wdrożenia Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta przedstawionej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w piśmie z dnia 15.02.2025 i poddanej konsultacjom w ramach prac Sejmowej Podkomisji stałej do spraw monitorowania gospodarki odpadami w dniu 17.02.2025.**

Szanowny Panie Premierze, Szanowne Panie i Panowie Ministrowie,

W kontekście zamierzeń Ministerstwa Klimatu i Środowiska, przedstawionych w piśmie z dnia 15.02.2025 skierowanym do sejmowej Podkomisji stałej ds. monitorowania gospodarki odpadami, a dotyczących wdrożenia w Polsce zasad tzw. Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP), w imieniu niżej podpisanych 32 organizacji, reprezentujących szeroko pojęty sektor żywnościowy w tym rolników, producentów i przetwórców żywności pragniemy wyrazić swoje głębokie zaniepokojenie przedstawioną w tym piśmie koncepcją. Proponowany przez MKiŚ model ROP polega na centralizacji i

upaństwowieniu systemu zarządzania odpadami opakowaniowymi poprzez pobieranie przez państwowy organ od producentów z góry określonej opłaty za wprowadzane opakowania. **Naszym zdaniem taki model ROP jest niekorzystny dla naszego sektora i stoi w sprzeczności z ogłoszonym przez Pana Premiera nowym planem gospodarczym dla Polski, którego jednym z fundamentów jest deregulacja i tworzenie warunków do rozwoju i inwestycji dla polskiej gospodarki, której rolnictwo i przetwórstwo żywności jest bardzo ważną i znaczącą częścią.**

Rozszerzona odpowiedzialność producenta to zestaw środków podejmowanych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia, że producenci produktów w opakowaniach ponoszą odpowiedzialność finansową lub finansową i organizacyjną za etap cyklu życia opakowania po tym jak stanie się odpadem. Zgodnie z najnowszym unijnym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylenia dyrektywy 94/62/WE (PPWR), ROP jest kluczowym narzędziem polityki wspierającym gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ) poprzez zachęty finansowe i regulacyjne, skłaniając producentów do przejścia z modelu liniowego („weź – wyprodukuj – wyrzucić”) na model obiegu zamkniętego („projektuj – używaj – odzyskaj”). Projektując reformę systemu ROP kluczowe jest więc zadbanie o to, by proponowane mechanizmy wspierały GOZ, a nie koncentrowały się na transferach finansowych.

Tymczasem Ministerstwo Klimatu i Środowiska, wbrew licznym obietnicom wzięcia pod uwagę stanowisk wszystkich interesariuszy, gruntownie zmieniło swoje podejście co do założeń rozszerzonej odpowiedzialności producenta. O ile we wrześniu ub. r. zaproponowało rozwiązania zgodne ze sprawdzonymi wzorcami skutecznie realizowanymi w innych krajach UE, a jednocześnie uwzględniającymi polską specyfikę gospodarki komunalnej, to po kilku miesiącach zdecydowało się na radykalnie sprzeczny z zasadami GOZ i antyrynkowy wariant paropodatkowy, istniejący wyłącznie w Chorwacji i na Węgrzech. Zgodnie bowiem z najnowszymi planami Ministerstwa, producenci wyrobów w opakowaniach, w tym żywności, obłożeni zostaną specjalną daniną publiczną gromadzoną przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i dystrybuowaną przez ten Fundusz do samorządów (w zasadzie bez dialogu pomiędzy uczestnikami rynku na temat efektywności wydatkowania funduszy zgodnie z celami GOZ).

Obecne propozycje Ministerstwa do złudzenia przypominają rozwiązania z Węgier, wprowadzone przez rząd Victora Orbana w 2011 r. Tymczasem ze sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczącego wczesnego ostrzegania (COM(2023) 304, s. 3) wynika, że zarówno Chorwacja, jak i Węgry, w których funkcjonują państwowe systemy zagospodarowania odpadów opakowaniowych, znajdują się w wykazie państw członkowskich, w których istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów w zakresie recyklingu odpadów komunalnych i opakowaniowych na 2025 r. Doświadczenia Węgier pokazują też, że kraje, w których funkcjonują takie systemy, mają wysoki poziom opodatkowania i odpowiadające mu niskie wskaźniki recyklingu opakowań. W 2022 r. wskaźnik ten na Węgrzech wyniósł 42,2 proc., czyli znacznie poniżej średniej unijnej wynoszącej 65,4 proc. ([Eurostat](#)). Istnieje więc poważna obawa, że Polska może podążać śladami tych dwóch krajów i także, w efekcie nieefektywnego systemu fiskalno-redystrybucyjnego, wymaganych poziomów recyklingu nie osiągnąć.

Sektor produkcji i przetwórstwa żywności wprowadza na rynek ponad 60% wszystkich opakowań. Wynika to przede wszystkim ze skali produkcji żywności oraz z konieczności bezwzględного zapewnienia polskim konsumentom żywności bezpiecznej, w czym opakowania odgrywają kluczową rolę. Opakowania żywności mają również znaczący wpływ na zachowanie cech jakościowych oraz trwałość produktu, czyli na niemarnowanie żywności. Wszystkie te czynniki łącznie decydują o bezpieczeństwie żywnościowym naszego kraju. Jako producenci i przetwórcy żywności doskonale rozumiemy ciężący na nas obowiązek pokrywania kosztów zagospodarowania odpadów pochodzących z opakowań wprowadzanych na rynek. Takie jest prawo Unii Europejskiej i w pełni te obowiązki jesteśmy gotowi realizować. Stoimy jednak na

stanowisku, że nie może się to odbywać w formie nałożenia paropodatku na każdy produkt w opakowaniu wprowadzany do sprzedaży, bez uwzględnienia specyfiki sektora żywnościowego. Jesteśmy więc zdecydowanie przeciwni rozwiązaniom, które spowodują gwałtowny i nieuzasadniony wzrost kosztów produkcji żywności w Polsce, przy jednocześnie niskiej efektywności środowiskowej.

Naszym zdaniem, obecna koncepcja gospodarki odpadami opakowaniowymi w Polsce:

1. Stanowi próbę nacjonalizacji i fiskalizacji strumienia finansowego mającego zapewnić zagospodarowanie odpadów opakowaniowych, pozbawiając producentów realnego wpływu na wypełnianie przez nich obowiązków środowiskowych,
2. Zwiększy znacząco koszty prowadzenia działalności gospodarczej i obciążenia fiskalne dla całej polskiej gospodarki, a szczególnie dla polskich rolników i przetwórców żywności,
3. Podwyższy ceny produktów żywnościowych w sklepach, zmuszając polskich konsumentów do zwiększenia i tak już wysokich wydatków na żywność - na podstawowe artykuły,
4. Zwiększy znów poziom inflacji, z takim trudem ograniczany przez obecny rząd, której główną ofiarą będą osoby o najniższych dochodach,
5. Pogorszy klimat inwestycyjny w Polsce i ograniczy skłonności do rozwoju zarówno dla przedsiębiorców rdzennie polskich, jak i z kapitałem zagranicznym,
6. Pogorszy znacząco warunki finansowe funkcjonowania wszystkich podmiotów w łańcuchu produkcji i przetwórstwa żywności, w tym również polskich rolników, w stopniu niewspółmiernie wysokim względem realnie ponoszonych kosztów działania systemu.

Ponadto, zamierzenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska mogą budzić obawy o zgodność z prawem UE, co wymaga szczególnej weryfikacji na późniejszym etapie. Prawo UE wyraźnie ogranicza przeznaczenie środków finansowych pochodzących od producentów wyrobów w opakowaniach, jednocześnie nakazując zapewnienie ustalania kosztów w porozumieniu wszystkich zainteresowanych stron, przejrzystości i efektywności wydawania pieniędzy producentów oraz przestrzeganie zasad adekwatności wkładów finansowych producentów do rzeczywistych kosztów zagospodarowania odpadów opakowaniowych oraz pomniejszania tych kosztów o przychody osiągane ze sprzedaży surowców do recyklingu. Pragniemy więc wyrazić obawy, że zaproponowany przez Ministerstwo mechanizm paropodatkowy doprowadzi do niegospodarnego dysponowania pieniędzmi producentów egzekwowanymi przez aparat państwowy na podstawie niejasnych i nieprzejrzystych wyliczeń.

Rozporządzenie PPWR nakłada na producentów obowiązek uzyskania określonych poziomów recyklingu na dużą skalę oraz stosowania recyklatów w opakowaniach. O ile producenci mogą samodzielnie stosować zasady ekoprojektowania opakowań, o tyle budowa skutecznego systemu sortowania i recyklingu opakowań w praktyce i w odpowiedniej skali wymaga współpracy wielu interesariuszy. Podobnie ma się sprawa z recyklatami i zwracaniem recyklatów do opakowań. Wprowadzenie paropodatku doprowadzi do zaprzestania współpracy pomiędzy sortowniami czy recyklerami, a producentami, która do tej pory koordynowana była przez organizacje odzysku. To może zagrozić przyszłości produkcji żywności w Polsce, ponieważ w przypadku niezgodności z wymaganiami rozporządzenia PPWR w postaci braku odpowiedniej zawartości surowca wtórnego lub braku uzyskania recyklingu w odpowiedniej skali, firmy spożywcze nie będą mogły wprowadzać danego rodzaju opakowań na rynek.

Niżej podpisane organizacje reprezentujące sektor producentów i przetwórców żywności w Polsce apelują więc o zmianę podejścia do wdrażania tzw. rozszerzonej odpowiedzialności producenta z zaproponowanego przez Ministerstwo modelu podatkowo-redystrybucyjnego na ten proponowany pierwotnie przez samo Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz przez liczne organizacje branżowe. Organizacje te wielokrotnie apelowały bowiem o stworzenie takich rozwiązań, które zapewnią:

- a) pełną przejrzystość i adekwatność kosztów,
- b) skierowanie środków producentów wyłącznie na cele zapisane w prawie europejskim,
- c) zagwarantowanie efektywności ekonomicznej zbiórki i sortowania odpadów opakowaniowych,
- d) poprawy jakości samej zbiórki i zwiększenie osiąganych poziomów recyklingu.

Podsumowując: obecne zamiary Ministerstwa Klimatu i Środowiska są naszym zdaniem nie tylko szkodliwe gospodarczo i społecznie, poprzez wyraźny negatywny wpływ na gospodarkę żywnościową, ale też w oczywisty sposób kolidują z planem inwestycyjno-deregulacyjnym rządu, mającym nadać Polsce nową dynamikę rozwoju, której w obliczu szybko rosnącej konkurencji tak bardzo potrzebuje zarówno rolnictwo, jak i przetwórstwo żywności w Polsce.

Apelujemy o uwzględnienie powyższego stanowiska w pracach nad projektem ustawy oraz o jak najszybsze rozpoczęcie publicznej dyskusji nad optymalnym dla polskiej gospodarki modelem rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Skodyfikowanie obecnej koncepcji Ministerstwa Klimatu i Środowiska w postaci projektu ustawy, co ma nastąpić w marcu br., może znacząco pogorszyć nastroje w całym sektorze rolnictwa i przetwórstwa żywności oraz nastroje społeczne ze względu na potencjalne podwyżki cen żywności. Biorąc pod uwagę nawałnicowy dla naszego kraju okres, wnosimy o jak najszybszą interwencję Pana Premiera w tym zakresie.

Łączymy wyrazy szacunku,

	Nazwa organizacji	Reprezentant	Funkcja
1	Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców	Andrzej Gantner	Wiceprezes/Dyrektor Generalny
2	Federacja Gospodarki Żywnościowej RP	Andrzej Kuczyński	Dyrektor Biura
3	Krajowa Izba Gospodarcza Przemysł Spożywczy	Tadeusz Pokrywka	Prezes Zarządu
4	Związek Polskich Przetwórców Mleka	Marcin Hydzik	Prezes
5	Polska Izba Mleka	Agnieszka Maliszewska	Dyrektor Biura
6	Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny	Pisarek Arkadiusz	Prezes Zarządu
7	Związek Producentów Cukru w Polsce	Michał Gawryszczak	Prezes Zarządu
8	Krajowa Rada Drobiarstwa - Izba Gospodarcza	Dariusz Goszczyński	Prezes Zarządu
9	Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP	Tomasz Parzybut	Prezes Zarządu
10	Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego UPEMI	Wiesław Różański	Prezes Zarządu
11	Związek Polskie Mięso	Jacek Strzelecki	Prezes Zarządu
12	Krajowa Unia Producentów Soków	Barbara Groele	Sekretarz Generalna
13	Krajowa Izba Gospodarcza Przemysł Rozlewniczy	Dariusz Lizak	Prezes Zarządu
14	Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK	Krzysztof Baczyński	Prezes Zarządu
15	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych „Polska Ekologia”	Paweł Krajmas,	Prezes Zarządu
16	Izba Gospodarczo- Handlowa, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz	Monika Piątkowska	Prezes Zarządu

17	POLBISCO – Stowarzyszenie Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych	Marek Przeździak,	Prezes Zarządu
18	Federacja Branżowych Związków Rolnych	Marian Sikora	Przewodniczący
19	Ogólnopolskie Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji	Stawomir Izdebski	Przewodniczący
20	Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego	Jerzy Wierzbicki	Prezes
21	Krajowy związek Plantatorów Buraka Cukrowego	Krzysztof Nykiel,	Prezes Zarządu
22	Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka	Andrzej Steckiewicz	Wiceprezes Zarządu
23	Stowarzyszenie Polski Ziemniak	Agnieszka Płotka	Dyrektor
24	Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie	Bartłomiej Morzycki	Dyrektor Generalny
25	Stowarzyszenie Regionalnych Browarów Polskich z siedzibą w Olsztynie	Andrzej Olkowski	Prezes Zarządu
26	Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw	Witold Boguta	Prezes Zarządu
27	Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju	Adam Stępień	Dyrektor Generalny
28	Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb	Małgorzata Pawliszak,	Prezes Zarządu
29	Ogólnopolski Związek Producentów Drobiu „POLDRÓB”	Stefan Chrzanowski	Członek Zarządu
30	Stowarzyszenie Sady Grójeckie	Maciej Majewski	Prezes Zarządu
31	Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj	Paweł Podstawka	Prezes Zarządu
32	Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz	Piotr Lisiecki	Prezes Izby

W imieniu organizacji koordynującej

POLSKA FEDERACJA
PRODUCENTÓW ŻYWNOSCI
ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
ul. Cybernetyki 19B, 02-677 Warszawa
tel.: +48 22 830 70 55
REGON: 141761215, NIP: 7010173579

Andrzej Gontner

Dyrektor Generalny
Wiceprezes Zarządu